

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
Braşov, Str. Prandului Nr. 15.
Telefon 226.

Apare seara în fiecare zi de lucru.

Abonamentul:
Pe un an Lei 60
Pe 1/2 an „ 30
Pe 1/4 an „ 15
Pentru străinătate în doi

Redeşteptarea Românilor din Săcuime

În viața publică a Românilor din județul Treiscaune ziua de ieri, 4 Septembrie, va fi o dată însemnată. Întâia oară, de sute de ani, acești Români au avut posibilitatea să se întrunească pentru a se dezbăta asupra drepturilor politice. Până aci ei au fost robii stăpânirii nedrepte, li s'a răpit libertatea de a se pronunța în afaceri de însemnată importanță, li s'a oprit accesul la conducere, li s'a furat atmosfera de prielnică dezvoltare. Acum începe opera de reparație, de refacere, de îmbunătățire a sorții, de regenerare și restaurare a românismului usurpat în drepturile sale și supus atentatelor sistematice de desființare, pornite de statul unguresc cu toate forțele ce-i steteau la îndemână.

Tinta politicii românești este desăvârșirea și escluderea regimului de teroare, și înlocuirea lui printr'un regim care să scoată la suprafață comoara de energii ascunse în sufletul adormit al Românilor din Săcuime. Se va respecta ceea ce reprezintă legal Ungurii, dar era noastră de democrație pretinde să se facă totul pentru trezirea conștiinței de neam în conaționali noștri, pentru ca să-și îndeplinească rolul pe care trebuie să-l aibă în această regiune a țării.

Într'altă parte a ziarului dăm seria comunelor reprezentate în adunarea națională de reorganizare a partidului național, ținută ieri în Sfântul Gheorghe. Avem astfel proba evidentă de redeşteptare națională a fraților noștri, lăsați pradă părăsirii până aci. Putem vorbi chiar de o surprindere de cât de impunătoare a fost forța elementului românesc din acest județ. Nu ne-am așteptat să vedem așa de bine înfățișate satele din toate punctele extreme ale județului, să putem vorbi în românească neaoșe cu țărani noștri. Izolați cum eram, neînarmați decât cu forța naturală de rezistență etnică, e minune că n'am fost înghițiți, asimilați. Județul Treiscaune este cu mult mai românesc decât se crede și timpul va reintegra românismul de aici, mai repede decât aiurea, în drepturile legitime, dacă se va face o străduință sistematică de readucere la naționalitatea a cărei conștiință s'a pierdut.

Recăștigarea terenului și forțelor pierdute se poate face printr'o intensă educație politică, printr'o propagandă neobosită, prin lumina școlii naționale, prin presa îngrijită. Nu începe îndoială că aceasta se va face căci garanția o avem în impozanta manifestație de ieri. S'a văzut că fruntașii satelor sunt spirite destul de mobile, de elastice ca inteligență și cu voință hotărâtă pentru ca să cuprindă însemnătatea problemelor zilei și cu cât gradul de civilizație crește cu atât interesul este mai viu pentru tot ce atinge viața largă obștească. Statul va trebui să sprijinească începuturile în toate direcțiile cu mână largă.

Tot din manifestația de ieri ne-am ales cu convingerea că Români Treiscaunelor sunt decise să rămână cu toții membri credincioși

ai partidului național, pentru că văd foloasele solidarității frățești. Au jurat credința partidului național. Sub flămurile acestui partid înțeleg să plece la drum pentru a ajunge în posesiunea revendicărilor de dreptate națională și socială.

Organizarea partidului național în comune, circumscripții și centru, a reușit pe deplin, ținându-se seamă de voința celor mulți. Românii Treiscaunelor și-au creat cadrele între cari se va desfășura activitatea lor. Același spirit de unitate și armonie să însuflețească lucrările lor — și va veni vremea nu peste mult să recăștigăm ceea ce munca secolelor de urgie a distrus fără milă.

Uniunea personală a Ungariei cu România

Budapesta. Ideea realizării uniunii personale a Ungariei și României devine tot mai populară în cercurile de aci. Este de remarcă că partidele democratice și aristocrate, ale căror vederi diferă așa de mult se apropie în această chestiune, urmărind același scop.

Aici domnește convingerea că Ungaria nu va putea fi salvată decât pe această cale.

Chestiunea Schleswigului

Varșovia. Tratatul între Germania și Polonia pentru rezolvarea pașnică a chestiunii Schleswigului de nord au fost întrerupte, pentru că s'a văzut că nu putea să ducă la înțelegere. Ambele părți nu viciu să cedeze nimic din pretențiunile lor. Consiliul de cinci a decis ca o comisie specială a conferinței de pace să fie însărcinată cu rezolvarea dreaptă și obiectivă a acestei chestiuni, obligând Germania și Polonia de a se supune apoi soluțiunii ce se de.

Dreptate pentru țărani

Pământul Ardealului, Banatului și părților fost ungurești

— va fi împărțit cu dreptate la săteni. —

— De ce și cui se dă pământ? — Ce se va împărți? — Moșiile, pădurile și izlazurile. —

Războiul, dacă a adus multe răutăți și dureri, a făcut un mare bine pentru toți cei nevoiași. În fața morții, s'au gândit oamenii că trebuie să trăiască de acum alt-fel, să nu mai fie deoparte cei cu banii și de alta cei cu nevoile, ci să fie ajutați cei mulți pentru-ca să poată să-și agonisească traiul mai ușor.

În toate țările, războiul a adus suferințe. Noui îndrumări se dau politicii interioare, făcând pe toți cetățenii unei țări părtași la conducerea statului.

Acu' unde până aci nu se împlinise cele două postulate ale democrației: reforma electorală și cea agrară, se face acum. La noi, în țară, nu se prea făcuse mai nimic în această direcție. În Ardeal, Bucovina și Basarabia fiind-că nu s'a putut din pricina stăpânirii străine și în vechiul regat, fiind-că nu înțeleseseră încă conducătorii că a sosit vremea lor. Multimea cetățenilor ședea în întunec, sărăcie și izolați dela conducerea statului. Căți va oameni duceau, cum vroiau, căma statului și de sigur că nu totdeauna pentru binele celor mulți.

Războiul a risipit orice îndoială că sătenii noștri n'ar fi copti la minte pentru drepturile cele noi. S'a văzut că ei au dus greul și că datorită lor s'au câștigat biruințele. Și s'a mai văzut că prea au fost nedreptăți până acum; că a sosit vremea să li se dea ceea ce lor li se cade.

În regatul vechi, Regele Ferdinand a dat legea de împroprietărire. El s'a gândit cel dintâi la țărani. Dar nu s'a mulțumit cu atât, l-a dat și votul universal pentru toți ca sătenii să-și aleagă ei pe cine vor ca să-i conducă.

Când s'au unit și celelalte părți românești, Regele a cerut să se pregătească și aci legile cele bune. La Alba-Iulia se hotărâse dealt-fel care va fi soarta pământului din Ardeal, Eanat și părțile foste ungurești. Se hotărâse în principiu ca pământul să fie al celor ce-l muncesc. Și Marele Sfat a votat acum o lege, pe care noi o vom explica sătenilor să știe și ei care, cine și cum se va expropria și împroprietări.

Legea au pregătit-o oameni de ispravă. Trei buni români: Dr. Bontescu, șeful resortului de agricultură și secretarul general Osvadă cu Dr. Poruț, director de serviciu — neobosiți în căutarea și aflarea celui mai bun mijloc pentru-ca dreptate să se facă sătenilor.

Dar poate unii s'ar întreba că de ce nu s'a adus legea aceasta bună mai de grabă? Fiind-că nu s'a știut cât pământ vor cuprinde hotarele României Mari.

Aradul, Cernatul, Bihișul, Bihorul, Sătmarul și Sălașul, abia acum au fost desrobite și Banatului — pământul cel mai gras — acum i se hotărăsc granițele.

În Ardeal nu s'a adus mai înainte legea fiind-că nu era pământ destul pentru cei lipsiți și trebuiau totuși împroprietăriți. Legiuitorii s'au gândit atunci la Baui și părțile foste ungurești — unde

este mult pământ, așa că se va face acum o împărțire dreaptă la toată lumea. Socolotea pământului s'a făcut. S'a știe dar toți sătenii că în curând il vor avea ca proprietate a lor.

De ce și cui se dă pământ?

Pământ se dă pentru a sporii, a împlini și a împroprietări pe țărani. Adică, cine are proprietate mai mică i se dă un spor, să i se împlinescă atât cât spune legea și celui care n'are de loc, să i se dea să aibă și el cât i se cuvine.

Se mai dă celuia care are pământ de arat, dar n'are pășune și fâneaț.

Va să zică se dă pământ cu socoteală, fie-căruia ce-i lipsește, până la limita care o pune legea.

Dar se mai dă pământ și pentru ferme model și apoi ca să poată fi înțeles mijlocii. Asta ca să aibă orașele de mâncare, fiind-că trebuie să ne gândim și la ele. Aci sânt funcționarii, muncitorii fabricelor și armata. Ca să aibă de mâncare trebuie să facem ferme model, cari pot da destul pentru orașe. Țăranul lucrează pentru ei și mai și vinde. Dar fermele numai pentru orașe lucrează; dar, adică ceea-ce nu poate da țăranul crașelor.

Să ne gândim că fie-care săten are nevoie lui; pentru trebuințele familiei lui lucrează pământul. Prisosul îl vinde. Dar nu ajunge pentru orașe și dacă n'ar fi fermele ar rămânea fără pâine.

Se mai dă pământ ca să se poată face fabrici ori se lasă acestora pământul care-l au, fiind-că mai mult folos trage țara și țăranul dela munca lor decât dacă s'ar împărți și fabricile n'ar mai lucra.

Nu cred să fie țăran cuminte care să vrea să se strice fabricile. Cum o să dea la țăranii pământ care are sare, cărburi, fier, aur, argint, aramă, gaze și alte. Ca să poți trage folos din aceste pământuri, ar trebui oamenii mulți și bani mai mulți. Cum ar putea folosi țăranul un astfel de pământ, cu brațele familiei lui?

S'au gândit atunci conducătorii că fabricile să se facă de români, adunați în societăți, așa ca să nu mai stăm la buna vree a streinilor fabricanți. Și o să ajungem ca să nu mai cumpărăm dela streini, ci dela fabricile noastre, iar banii rămân în țară, țara se îmbogățește și tot omul duce trai mai estin și bun.

De-aceia se lasă fabricelor pământul lor.

Dar trebuia să ne îngrijim și de gospodăriile lucrătorilor din fabrici. Legea le lasă și lor pământ, așa ca săracii lucrătorii și slujbași să aibă și ei puțin pământ.

Ce se va împărți?

Legea spune că se împarte:

1) Pământurile celor ce nu sânt cetățeni români. Moșiile acestora vor fi împărțite, așa ca să nu mai rămâne pământ la streini. Țăranii le vor căpaia dela stat.
2) Se vor lua pământurile celor cari guvernul unguresc, prin legea ticăloasă

dela 1 Noemvrie 1917, le-a trecut Ungurilor și jidovilor.

3) Toate moșiile mai mari de 20 jugăre (lanțuri) dacă moșiile acestea s'au făcut în vreme de război, afară de cele moștenite.

4) Averile bisericesti se pot împărți lăsându-se preoților și învățătorilor câte 32 jugăre, iar pe sama bisericii 5 jugăre.

5) Rămân însă neatinse posesoriatele românești și averile grănițesti românești.

6) Se vor putea împărți: toate moșiile cari în răstimpul dela 1900—1918 au fost date cu arendă vreme de 12 ani. La orașe, se va lua întreg pământul acestor moșii ce trece peste 10 jugăre, iar la sate ceea-ce trece peste 30 jugăre.

7) Se vor putea împărți din toate moșiile, proprietățile potrivite pentru a fi lucrate — ori cine ar fi proprietarul — ceea ce trece peste 500 jugăre.

Dacă, după ce s'ar lăsa 500 jugăre ar mai rămâne săteni lipsii de pământ, se va putea lua din nou din cele 500 jugăre până vor rămâne numai 200 de jugăre. Mai jos nu trece în general împărțirea de pământ dela o singură moșie.

Dar cu toate acestea, dacă stăpânirea găsește de cuvință, că trebuie, pentru schilavii din război și pentru scopuri industriale, se va lua până ce rămâne numai 50 de jugăre. Tot așa, acolo unde izlazurile lipsesc sau nu ajung atât cât trebuie.

Legea se mai îngrijește, ca în caz de lipsă să fie împărțite și pășunile de munte sau pădurile, iar părțile rămase — fiind-că așa trebuie împărțit pământul — să poată fi folosite de stat.

Dar din acestea, pășuni și păduri se vor da numai comunelor, obștilor ori cooperativelor, la toată lumea d'ntro comună la o altă, decât au astfel de asociații.

Acolo unde pământ nu va fi de loc de împărțit, se va da chiar părți din pădure ca să se taie și locul să se facă de arătură. Iar comisiile județene cari vor împărți pământul vor putea lua, ca să dea de arat, chiar din izlazuri și din păduri.

Legea ocrotește pe toată lumea. S'au gândit cei cari au făcut-o să fie cu dreptate împărțea. Și după socotelile făcute, pământ este destul ca să se dea la toți sătenii.

Despre celelalte dispoziiți ale legii în numărul de mâine voi continua. *Rep.*

La Români din Treiscaune

— Reorganizarea partidului național român. —

În sediul județului Treiscaunelor, orașul cu clădiri moderne și cu o regiune deosebit de frumoasă, *Sfântul Gheorghe* ori *Sângeorgiu*, s'a făcut ieri prima manifestație politică a Românilor din acest județ. La invitația adresată lor de către membrul Comisiei centrale electorale, încredințat cu reorganizarea partidului național în Treiscaune, d-lui *Dr. Vasile Saftu*, au răspuns aproape toate comunele politice trimițând pe reprezentanții lor, trei oficioși, cărora s'au atașat și alții dornici să ia parte la un act de importanță neobișnuită. Întruniu reprezentanții d'ni comune a fost deschisă de părintele protopop *Dr. Vasile Saftu* la orele 10 a. m. după ce s'ales biroul, în următoarele cuvinte, în esență.

Dr. Vasile Saftu: Vorbesc din această sală ridicată de dușmanii noștri seculari și mă gândesc ca poate nu există județ, în care Români să fi trăit sub o apăsare mai grea decât aici. Români au fost și în trecut la datoria lor, cu atât mai mult se impune astăzi să fie, pentru că România s'a făcut cea mai civilizată țară în Orient. Neamul românesc are un stăp puternic, necintit, probat, în Rege, Dinastie. (Aclamațiuni.)

Pentru că să se pună temeliile noi și puternice României Mari, trebuie să se întruniască corpurile legiuitoare, și reprezentanții noștri acolo au o chemare grea, pe care numai atunci o pot împlini dacă satisfac cele trei condiții: să fie români buni, muncitori și disciplinați. Toată lumea românească se uită la Ardeal plin de încredere. Partidul național român al Ardealului nu umbă după putere, ci are o singură grijă: să pună temeliile tari României Mari.

Fajă de Sași și Unguri noi n'o să fim nedrepti, n'o să aplicăm mijloace de teroare ca ei față de noi în trecut, pentru că teroarea crează reacțiune. Una însă le-o cerem: ca ei să fie loiali și în orice chestiune să facă apel la noi, nu în afară (așa-i, aprobări) căci atunci nu-i vom mai considera cetățeni ai României.

Pentru orașul Verdun.

Lyon. — Președintele republicii franceze a primit din partea republicii chi-neze 50000 franci pentru orașul Verdun.

Arestarea unui director de ziar.

Lyon. — S'a dispus arestarea directorului jurnalului din Paris „Geneve,” dl Ruelens; nu se cunoaște motivul arestării.

A dona expoziție internațională de arte.

San-Paulo. — Consiliul municipal din Veneția a hotărât înăugurarea celei de a doua expoziții internaționale de arte dela 15 Aprilie la 31 Octomvrie 1920.

Ungaria de vest rămâne Austriei.

Nauen. — În tratatul cu Austria se prevede că Ungaria de Vest rămâne Austriei, fără plebiscit, cu menținerea armatei plătite și desființarea serviciului obligatoriu; se permite fabricarea armelor ce vânătoare. Austria nu își va putea aliena independența fără consimțământul Ligei popoarelor.

Cadorna trecut la pensie.

Roma. — Generalul Cadorna a fost trecut la pensiuene.

Ofensiva polonezilor contra bolșevicilor.

Varșovia. — Trupele poloneze continuă să urmărească pe bolșevicii ruși, cari se retrag vertiginos pe întreg frontul polonez. Conform unui comunicat recapitulativ al Cartierului general polonez, bolșevicii ruși s'au restras pe întreg frontul pe o distanță ce variază între 30—50 km. cu excepțiunea porțiunii de front spre nord vest dela Kiev, unde trupele bolșeviste au fost respinse cu 100 km. Înaintarea polonezilor continuă, capturându-se tunuri, arme și muniiți.

Proclamația arhiducelui Iosif.

După știri oficiale din Buda Pesta arhiducele Iosif ar fi lansat o proclamație în care spune că dorința sa a fost numai de a scoate poporul ungar din suferință îndrumându-l pe calea unui viitor bun.

Dela conferința de pace.

Lyon 26. — Consiliul suprem a aprobat ieri o parte din tratatul cu Austria. A rămas să se discute încă chestiunea reparațiilor. După o telegramă din Turin cătră „Le Matin” chestiunea Fiume se va rezolvi în Octomvrie. Wilson nu cedează punctului de vedere italian.

Presintă apoi adunării po d. *Dr. Vădulescu* prefectul Brașovului, pe d. *Dr. Veceidea* prefectul Treiscaunelor, pe d. *Dr. Meșes* președintele tribunalului din Braşov și pe d. *Ion Călopoel* dela *GAZETA TRANSILVANIEI*.

D. dr. Saftu deschide apoi discuția generală.

La discuția generală

Dl. *Dr. Nicolae Veceidea:* Iubiți reprezentanți români ai județului Treiscaune. Adunarea aceasta este cel mai important act al județului nostru; mulțumesc oaspeților pentru că participă la el. Misiunea mea a fost să înfăptuiesc regimul românesc. Acum lucrăm la o altă parte a vieții noastre publice, să organizăm, să pregătim reprezentanța noastră națională. A venit timpul derăsplată, să fim stăpâni, și astfel trebuie să organizăm voința națională. Voința aceasta trebuie să fie adevărată și legală. Astăzi sunteți reprezentanți în afaceri politice ca niciodată, ca popor liber, și pentru interesul frumos vă aduc mulțumitele mele. Prezența D-Voastră este o garanță că în Treiscaune este o românie mai înțeleaptă și mai viguroasă decât cum se crede în afară de Treiscaune (aplauze.) Trebuie să se țină seamă de aceasta. În Săcuime și Treiscaune elementul românesc nu este așa de slab precum se spune.

Ne vom năzui ca voința noastră să se poată valida în cererile electorale. Vom avea lupte grele politice, dar suntem siguri că vom învinge, pentru că avem putere, mai ales avem solidaritatea în sentimente și ideia: avem un singur partid mare care dă dovezi că trăiește și e tare. Ar fi un păcat național să ieșim din partidul național și să ne diferențiem până când avem dușmani interni și externi. Să avem încredere în noi, și atunci putem spune că lupta noastră este câștigată pe jumătate. (aplauze)

Părintele Dima spune că este fericit că aude vorbindu-se românește aici unde până acum nici șopti nu puteai.

Parintele Rafiroiu binevazează pe parintele Saftu. Promitem că vom fi solidari, și solidaritatea noastră isvorăște din legătura intimă dintre noi și țărănime.

Parintele Hamza: Până acum tocmai la urechea surdului, acum a sosit vremea de dreptate. Jurăm Soveranului și partidului național. Vă salut în numele țărănilor și vă asigurăm că vom merge cu voi până la sfârșit.

Nu se mai anunță nimeni la cuvânt.

Ovații pentru șeful partidului

Dr. V. Saftu: Constat că aici există o inimă caldă. Ați dovedit că sunteți membri neclintii ai partidului. Mulțumeste în numele comisiei centrale electorale. Face apoi elogiu celui mai chemat bărbat politic al nostru ca să conducă partidul, dlui dr. Iuliu Maniu. Se și stălează și se trimite d-lui șef al partidului următoarea telegramă, primită cu vî și prelungi ovații:

Domnului Iuliu Maniu
șeful partidului național

Sibiu

Mare însuflețire. Te vom urma cu credință și devotament pe calea muncii, cinstei, dreptății, adevărului, observând disciplina de fier cu care a biruit săvîritul dorobînt român lumea. Să trăiești, iubite Șef, întru mulți ani întreg, în pace, voină, vesel și sănătos.

Dr. Saftu președinte, dr. Bănuțescu cu dr. Vecerdea prețopof, Ion Modroiu secretar, I. Furtună și Gh. Mirică bărbați de încredere.

Partidul național în comune

Se trece apoi la verificarea proceselor verbale și constatarea prezentei reprezentanților din comune. Se prezintă următoarele comune:

Intorsura Buzăului: preș. Gh. Cerbu, secretar Nicodim Băgin, casar Gh. Zaharie. Sita Buzăului: președ. Ioan Dima, secretar Nicolae Muntean, casar Nicolae Cristea. Vama Buzăului: preș. Ioan Modroiu, secretar Vasile Drăgan, casar Victor Javăr. Bercan: preș. Gh. Burlea, secr. Ioan Pucel, casar Alexe Terzea. Zagon: preș. Ioan Ciara, secr. Gh. Popovici, casar Nicolae Nedelcu. Covasna: preș. Gh. Furtună, secr. Ioan Manole, casar Ioan Oltean. Zăbala: preș. Pavel Oprea, secr. Dumitru Rusandu, casar Alexe Vulpiciu. Bretea: preș. Gh. Hamza, secr. Aron Pușcariu, casar St. Teulescu. Potana Sărăta: preș. Ioan Rafiroiu, secr. Nicolae Manea, casar Gh. Sandru. Măruțu: preș. Victor Cristășan, secr. D. Tărlungeanu, casar I. Popescu. Sf. Gheorghe: preș. Iosif Popovici, secr. Gh. Axente, casar Nic. Zăblău. Vâlcele: preș. Gh. Fl. Preșmercan, secr. Nic. Zin, casar Gh. Socaciu. Ozun: preș. Nicolae Rădoi, secr. Ioan Vaucea, cas. I. Negrea. Chichș: preș. Moise Grecean, sec. Nicolae Mirică, casar Nic. Dinu. Dobol de Jos: preș. Ioan Toma, secretar Gh. Linca, cas. Nic. Oltean. Arpătec: preș. Aurel Nistor, secr. Const. Cioflec, cas. Alexe Brăduș. Arușd: preș. Gh. Cioflec, secr. N. Cosma, casar Nic. Radu. Hăghic: preș. Nicolae Marin, secr. Ioan Cucu, casar Ioan

Onea Cucu. Belin: preș. I. Sângerzan, secr. Gh. Ioj, casar I. Mircea. Arini: preș. I. Bucșa, secr. Gh. Șolcoiu, casar I. Ardelean. Tel: preș. D. Cojocar, secr. Nicodim Dogar, casar Moise Blendea. Marcoș: preș. Gh. Porda, secr. Ioan Bunea, cas. Ioan Maxim. Dobârlău-Esteleț: preș. Iosif Tăulea, secretar Gh. Luza, casar Nic. Mirică, membri Gh. Șidon Ion Bereguț și I. Ion Cortan. Bodola: preș. Iordan Corcubătă, secr. Ion Calborean, casar Gh. Mustăță. Boroșneul mic: preș. Irimie Teușan, secr. Mihai Marin, casar Ioan Anghel. Lissău: preș. Mihai Petru, secr. Gh. Olar, casar Mihai Cobrigea.

Comisiile circumscripțiilor

Se trece apoi la alegerea comisiunilor pentru cele cinci circumscripții electorale din județ. Se aleg astfel în cercul

Târgul Săcutor (Kézdivasárhely): președ. Ioan Hamza, secr. Aron Pușcariu, membri I. Rafiroiu, Gh. Goșman, Gh. Sandru. În cercul

Covasna: preș. Gh. Furtună, secr. Gh. Burlea, membri Ioan Ciara, Pavel Oprea, Ioan Manole. În cercul

Aita mare: președ. Aurel Nistor, secr. Const. Cioflec, membri Vasile Mosora, Nicolae Marin, Ioan Bucșa. În cercul

Sfântul Gheorghe: președ. Augustin Cosma, secr. Gh. Axente, membri Iosif Popovici, Ludovic Pop, Nic. Zăblău. În cercul

Ozun: preș. Ioan Toma, secr. Iordan Corcubătă, membri Denil Cojocar, Gh. Purdu, Ioan Cortan.

Comitetul central județean

Toate alegerile se fac cu unanimitate. În sfârșit se alege comitetul central județean, din 10 membri în următorul chip:

Comitetul central județean: președ. Ioan Rafiroiu, viceprez. Ioan Toma, notar Ioan Modroiu, secr. Gh. Cerbu, casar Gh. Axente, membri Iordan Corcubătă, Nicodim Dogar, Gh. Socaciu, Gh. Mirică și Vasile Fenechi.

Adunarea aprcă cu însuflețire și această alegere. La orele 17, d. a. se termină în sfârșit lucrările adunării în cea mai perfectă dispoziție sufletească și se întonează Pe-al nostru steag e scris Untre.

Banchetul

Deja târziu, forma ne mistuie. Ne prinde bine răcoarea de grădină atât de bine îngrijită a singurului ospătar român din Sfântul Gheorghe, d-lui Nicolae Zăblău (mai este cafeaua d-lui Gh. Axente). Ni se servesc mîncări gustoase, foarte bune șrmale cu carne de porc și vin bușior ce ne animează. Plătim ieftin de tot, 32 cor. masa asta bogată.

Se rostesc toasturi. Dr. Saftu pentru Regele, dr. Vecerdea pentru Iuliu Maniu, dr. Bănuțescu pentru armata glorioasă, I. Rafiroiu pentru dr. Saftu, I. Clopoțel pentru aleaților, mai vorbesc apoi d. T. Măhăra, Gh. Axente și Gh. Iuga. Ne-a cântat și un taraf de lautari unguri cari încep să se obișnuiască cu muzica noastră.

Ne împrăștiem apoi în cea mai aleasă dispoziție sufletească dorind să ne revedem cât mai des. A fost o zi admirabilă...

Rep.

Convocare. Incurajați de răsunetul ce l-a avut la toată clasa de mijloc a celor adresat de reuniunea meseriașilor „Andreiana” din Sebeșul-săsc, subscrișii ne luăm voie a invita toate Reuniunile meseriașilor din Ardeal, Banat și părțile ungurene la o sedință consultativă, care se va ține la 14 Septembrie a. c. orele 10 a. m. în Sibiu în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, strada Brukenthal Nr. 17.

La această sedință se va discuta chestia ținerii unui congres al tuturor Reuniunilor de meseriași, se va fixa ziua și locul congresului și se va stabili ordinea de zi pentru congres.

Drept aceea rugăm pe Onor. Reuniuni să trimită câte 2-3 delegați la această sedință. De adăpostirea delegaților se va îngrijii comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Delegații sînt rugați ca până Sămbătă în 13 l. c., să anunțe prin depeșă sosirea lor la Sibiu.

Sibiu, 25 August 1919.— Ioan Băilă m. p., preș. Reun. „Andreiana” din Sebeșul-săsc. Victor Tordășian m. p., preș. Reuniunii mes. din Sibiu.

Trenul Simplon Paris—București circula regulat prin Brașov (nu pe la Vercoiora după cum se scrisese). Bilete de călătorie pot fi scoase la casa stației de către orice călător, fără altă autorizație.

Intre satele cari au absentat dela adunarea națională din Sfântul-Gheorghe, notăm acum Turia, Po' an, Levnia și Gheleița (unde este și prețopoful gr. cat.) ș. a. Aflăm că aceste sate au credincioși români gr. cat. și ne-ar dura dacă motive de confesiunism strănt le-ar fi reținut să nu se reprezinte în sediul județean.

Pentru biserica din Mărășești. Venitul sărbării din 6 August de 630 cor. bruto anunțat în Nr. 172 al gazetei noastre s'a trecut din eroare la Fondul cercetașilor. Suma s'a distribuit în modul următor: Venit brut... 630 Chelt. 94 536

Pe lista de subscripție a d-nei Elize D. Burileanu, cu Nr. 8 pentru ridicarea bisericii neamului la Mărășești cor. 268 Pe lista d-nei Maria B. Baiulescu tot pentru același scop cor. 268 cor. 536

Dela Oficiul de alimentare orașenească. Toți vânzătorii de zahăr sînt rugați să se prezinte pentru scoaterea despre zahăr, cel mai târziu la 8 Septembrie la oficiul de alimentare, și să înștiințeze restul nevîndut de zahăr care li au în prăvălie.

Cinema Apollo: Program pentru Vineri și Sămbătă „Regele fierului”, dramă americană în 4 acte. „Omul suspect” comedie în 3 acte.

Biroul de control comercial Brașov-Timiș aduce la cunoștința comercianților din loc, că înființându-se de către Rezortul Agricultură și Comerț acest birou, toți negustorii, cari vreau să impoarte și să expoarte mărfuri în și din teritoriile de sub administrația Cons. Dir. au să-și înainteze petițiile pentru obținerea permisurilor la acest birou, adresate însă către Rezortul Agricultură și comerț Sibiu.

Tot la acest birou se vor prezenta facturile în original însoțite de o copie despre toate mărfurile cumpărate ori vîndute de către negustorii atât angroșiști cât și detailiști, pentru a fi vizate. (Nr. 9) 1-3

La fabrica de gaz orașenească e vacant și prin urmare de ocupat postul de controlor de cassă.

Venitele împreunate cu acest post constau din o leață anuală de 2400 cor. din bani de curț pe an 600 cor. și din 5 adause de serviciu quinquenal fiecare de câte 100 cor.

Petenții au să-și prezenteze rugăriile cel mai târziu până la inclusive 20 Septembrie a. c.

Explicări mai detaliate se pot primi în localul despărțămîntului al IV Magistratului. Brașov, in 27 August 1919. Consiliul orașenesc. 2-3

Știri financiare

Suntem informați că Banca Farmacistilor din România cu sediul în București Str. Paris Nr. 9. a mărit capitalul la 10.000.000. cu scopul de a fonda o mare industrie de produse chimice, articole sanitare, droguri, birou de import și export etc.

În același timp Banca Farmacistilor din România își propune a participa la orice industrie națională, agricultură, comerț, procurare de materii prime, punerea în evaluare a averii solului și subsolului României Mari. În același scop s'a lansat subscripțiunea publică de 5.000.000 divizat în acțiuni a lei 220— fiecare.

Condițiunile de subscriere sînt lei 40% la subscriere iar restul în unul sau în mai multe vîrsăminte.

În scopul acesta a plecat doi D-ni Administratori.— Delegați ai Băncii în Ardeal spre a face subscrieri. Banca Farmacistilor din România

Telegrame

Franța se opune la repatrierea prizonierilor germani.

Ziarele italiene spun că la conferința păcii Balfour ar fi propus imediată repatriere a prizonierilor, Clemenceau a spus că nu consimte la aceasta pentru că Franța are nevoie de brațe. Dacă Anglia nu va vrea să cheltuiască cu întreținerea prizonierilor, să-i trimită în Franța, de asemenea Italia ar repatria prizonierii dacă nu s'ar opune Franța.

Acțiunea României în Ungaria.

„Le Temps” publică declarațiunile d-lui Brătianu, în care a spus că este mirat de atitudinea consiliului suprem. Dat fiind că consiliul ceruse României colaborarea militară contra bolșevicilor unguri cari atacau armata română, aceasta nu putea să se apere fără să înainteze. „Excelsior” publică declarațiunile d-lui Diamandi, cu privire la retragerea arhiduceului. Dl Diamandi spune, că după retragerea bolșevicilor era imposibilă venirea unui regim conservator ca al Arhiduceului. Dl Diamandi a mai spus că România a căutat să aprovizioneze Ungaria. Guvernul din Budapesta a căutat însă să împiedece această aprovizionare, ca provocându-se lipsa să se poată atribui această prezență armatei române. România a voit chiar să ofere retragerea trupelor române, însă numeroși unguri s'au opus, spunând că această retragere ar însemna revoluția. Românii găsesc în Ungaria locomotivele furate în timpul ocupației din România.

Chestia Austriei la Conferința de pace

Nauen — Consiliul suprem s'a ocupat de tratatul cu Austria. S'a discutat o chestiune, de a se insera o clauză cu privire la independența Austriei. Austria s'ar obliga să apere independența sa, fără de tendințele de a se anexa la imperiul german. Tratatul a fost astfel modificat încât se crede, că dl. Renner nu va mai avea nevoie să se ducă la Viena, ci va putea semna îndată.

Programul noului guvern rus

Berna. — Trupele lui Denikin, ajutate de populație și de tunurile escadrei britanice au intrat în Odesa. Programul noului guvern rus este alianța cu Franța și Antanta, guvern democratic opus bolșevicilor. Toți cetățenii egali înaintea legii, convocarea constituantei, chestiunea agrară rezolvată după voința poporului. Delegații lui Petliura au ajuns la Varșovia spre a trata acordul între Petliura și Polonia.

Acțiunea României în Ungaria

Lyon. — George Heron, profesor, a declarat la biroul presei române din Berna, că opinia întregii lumi este pentru Români. Civilizația, zice Heron, trebuie să fie recunoscutoare României de a fi distrus centrul bolșevic din Budapesta.

Rechizițiile făcute de armata română în Ungaria sînt justificate

București. — Biroul presei române comunică explicațiile următoare pentru a înțelege mai bine motivele cari au obligat guvernul român de a proceda la rechizițiuni în Ungaria: Este nimerit de a aduce aminte declarațiile făcute de cometele Czernin in 2 Aprilie 1918: „Eu am primit din România din recolta anului trecut mai mult de 70.000 tone de cereale; surplusul anului și noua recoltă, care va fi împărțită între noi și Germania, va procura probabil încă 40.000 tone cereale, legume și furaj. România ne-a cedat 300.000 oi și 100.000 porci, cari vor fi predați chiar începînd de acum”. Nu trebuie să se piardă din vedere că aceste contribuțiuni au fost impuse după tratatul dela București, după ce de un an și jumătate puterile centrale goliseră România de mijloacele ei de transport, de stocul de vite și de materii alimentare, de mobilele sale, de toate mașinile și de instalațiunile industriale, într'un cuvînt de tot ce era transportabil. Declarația contelui Czernin arată tocmăi în ce măsură a profitat Austro-Ungaria de situație.

Aviz important

Extras din ordonanța Nr 21. și 25, modificată a comandamentului trupelor din Transilvania. Vor fi considerați ca infractari: acei cari fără rea credință prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc, vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri fie adevărate fie imagineare sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privitoare la armata română. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvîșit în scop de a spiona sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare pe timp de război.

Direcțiunea Școlii Comerciale Sup. gr. or. române, Brașov

Aviz școlar

Inscrierile la școala comercială superioară pentru anul școlar 1919-20 se vor face în 1, 2, 3 și 4 Octombrie st. n. 1919. Examenele de corecție și în particular se încep la 28 Septembrie a. c.

Brașov, 5 Septembrie 1919.

Direcțiunea Școlii Comerciale Superioare gr. or. române.

Concurs

Pentru ocuparea postului de clopotar la Biserica Sf. Nicolae din Brașov se publică concurs cu termen până în 10 Septembrie a. c.

Concurenții își vor fixa în petiția de concurs pretenziunile de salariu.

Informațiuni se pot lua dela președintele Comitetului, George Navrea, la care se vor prezenta și petițiile de concurs.

Brașov 5 Septembrie 1919. (Nr. 10). Romulus Dogar m. p. George Navrea m. p. secretar președinte.

Publicațiune

Comitetul parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Schola dă în chirie prin licitațiune cu oferte închise, prăvălia din casa Str. Prundului Nr. 53. (în partea stîngă dela intrare) pe timp de-un an, cu începere dela 1 Octombrie a. c.

Comitetul nu-și ia nici un obligament pentru reparatura acestei prăvălii, ci o închiriază în starea, în care se afla, avînd chirișul să facă pe sepele sale reparaturile absolut necesare.

Ofertele, împreună cu vadul de 10% dela suma oferită, se vor prezenta președintelui Comitetului parohial, George Navrea, până cel mai târziu în 10 Septembrie n. a. c.

Brașov, 5 Septembrie 1919. (Nr. 10). Romulus Dogar m. p. George Navrea m. p. secretar președinte.

No. 2 Școala profesională a Reuniunii Femeilor Române din Iași

Autorizată de Ministerul Instrucțiunej; cu dreptul de a libera certificate echivalente, cu acele ale școlilor statului — cuprinzînd gradul I și II-lea, internat și semi-internat, cu ateliere de aplicație pentru croitorie, rafării și blăndăre — mării du-și localul și putînd primi mai multe eleve, face cunoscut că înscrierile se primesc de pe acum.

Afară de programul statului se predă, facultativ, cu plată separată, limba engleză, pianul.

Pensiunea anuală, pentru interne, 1.00 lei plus taxa de instalare 00 lei. 2-10 Iași, str. Negruzzi No. 1

Publicațiune

Biserica Sf. Nicolae dă în lucrare următoarele reparaturi la edificiile sale:

- 1. Reparatura coperișului bisericii și a chiziilor din curtea bisericii.
2. Repararea casei din Piața Prundului Nr. 3 și a casei din str. Prundului 53.
Cei, cari doresc să ia în întreprindere aceste lucrări, să se prezinte pentru informațiuni la episcopul bisericii Dumitru Roncea, căruia îi vor preda și ofertele cu devize specifice.

Brașov, din sedința Comitetului parohial ținută la 29 August 1919. 2-3 R. Dogariu m. p. G. Navrea m. p. secretar președinte.

Anunț

Regimentul 39 artilerie are nevoie de circa 6-800.000 kg. ovăz și 50 vagoane pae. — D-nii comercianți cari doresc a lîfera această cantitate sau numai o parte, vor înainta oferta cu condițiunile în cari pot a lîfera la Regiment în Rășnov (jud. Brașov), până la 15 Septembrie 1919. 1-1

Domnii Farmaciști și Brătianii din Transilvania, găsesc în București la Th. Rudeanu & Al. Săvulescu Str. Regală 14.

produse chimice, drogue, vată, pansamente, cauciucărie etc. etc. în en-gros cu prețurile cele mai reduse.

Rugăm a ne trimite adresa pentru a vă trimite prețul curent. 1-2

De vânzare în Scheiu o casă cu cârciumă, și 2 odăi frumoase de locuit. Detașuți în Str. Căpitanului No. 9-a 1-1

De vânzare în Cetate o casă cu mai multe locuțiuni mari și mici, odăe de baie și grădină. Detașuți Str. Căpitanului No. 9-a 1-1

De vânzare: case noi, strada Morii Nr. 53a, 5 camere, cu subsol. care se pot transforma în cameră, bucătărie, curte și grădină. A se adresa strada Morii 53a (Brașovul-vechiu) 1-2

De vânzare în Schei o casă nouă 4 odăi, bucătărie, grădină și grajd. Detașuți în Str. Castelului Nr. 47. 2-2

De vânzare o mașină de tr. rat în stare bună la Nicolae Bodeanu, Târnări. 2-2

INFORMAȚIUNI

Ziare pentru Români din Săcuime

In raportul nostru detaliat despre adunarea națională din Sfântul-Gheorghe spunem că aproape toate comunele politice au fost reprezentate. Lipsesc câteva și nu putem pricepe cauza S'n constatat însă că în parte s'a putut întâmpla această absențare din cauza lipsei de ziare întru-nelc comune. Nici „Gazeta”, și nici alt ziar românesc n'a pătruns prin acele înșurate și părăginite colțuri de țară. Rugăm pe înteloculii și fruntașii satelor să facă propagandă largă pentru răspîndirea ziarelor românești în Săcuime. Și mai rugăm pe oamenii de bani gotă să-și deschiadă punga și să plătească abonamente pentru uitața noastră țărănime de acolo. Intrucât ni se va permite, vom faceca o iei-colo să trîmitem gratuite câteva exemplare. Nu uitați rolul, serviciile extrem de importante ale presei care duce cuvîntul și ideea românească mai repede decât orice acolo și promovează interesul nostru. Confrații noștri sînt rugați să ne urmeze pîidă.

Ziarul „Vii'orul” publică următoarea notă oficială în chestiunea demarcațiunei liniei militare în Banat:

„Unele ziare au anunțat că guvernul român ar fi delegat pe d. colonel Victor Economu să ia parte în comisia interaliată de delimitare a frontierei politice din Banat.

Pentru restabilirea adevărului, desmintim această afirmație și adăugăm că, în urma retragerii trupelor franceze și ocuparea Banatului răzărîtarea de către trupele române, s'a căutat a se stabili, — după cum se obișnuiește între armate străine de ocupație — o linie militară de demarcațiune între trupele române și cele sârbești din Banatul apusan, spre a se evita eventuale conflicte.

„Această demarcațiune nu este decât o linie de delimitare militară, stabilită de reprezentanții numai ai comandamentelor franco-române-sârbe de ocupațiune în Banat, iar nici decum o frontieră politică între două state”.

Vânătoare regală. Eri a avut loc, în pădurea Zizinului de lângă Brașov, o vânătoare regală, la care, pe lângă M. S. Regele și A. S. R. Prițul Nicolae, au luat parte dnii: Rattigar, ministrul Angliei la București, general Râmniceanu și colonel

Stăncea aghiotanți regali, Mihai Popovici, șeful Rezortului Industrie și Comerțu, major Voina, comandantul pieței Brașov, P. Popovici, prefectul poliției din loc și căpitanul de poliție Reinisch.

În vârful muntelui, pe care s'a ținut vînațoarea, a avut loc un dejun comun între orele 6 și 7 seara M. S. Regele împreună cu A. S. Principele, ministrul alearătorii, mai vorbesc apoi d. T. Măhăra, Gh. Axente și Gh. Iuga. Ne-a cântat și un taraf de lautari unguri cari încep să se obișnuiască cu muzica noastră.

Numiri la prefectura poliției Brașov.

S'au făcut următoarele numiri: Ioan M. Georgescu, fost director de poliție, numit subprefect de poliție. Maxim Romulus, numit funcționar superior de concept. Isidor Răucesnu numit funcționar superior de concept. Ionel Gh.șoiu, comisar cl. I-a. Dimeny Iosif, comisar cl. II-a. Ion Călin comisar cl. 3-a. Virgil Crăițar funcționar de biuro.

Congresul apicultorilor.

De la 1-10 Septembrie se va întruni la Iași în Aula și grădina Universității al II-lea Congresul al apicultorilor din România Mare. Congresul va începe în ziua de 6.

Totodată se va organiza și o mică expoziție atât pe cât mijloacele și scurtul timp ne permite, mai mult de produse apicole.

Sboruri științifice.

În Halle s-au făcut câteva sboruri științifice cu succes. Aceste sboruri vor fi organizate cu trafic regulat aerian și cu instrumente de înregistrare.

Cărți didactice. Rezortul instrucției publice din Sibiu a admis spre folosință următoarele cărți didactice pentru școlaele primare, de Iuliu Vujia. 1. Abecedar ilustrat Ediția XII sub Nr. 9123/1919; 2. Ceteira cl. II sub Nr. 1997/1919; 3. Ceteira cl. III Ed. VII sub Nr. 247/1919; 4. Ceteira cl. IV Ed. VII cu piese din istoria Romanilor sub Nr. 9124/1919; 5. Ceteira cl. V și VI sub Nr. 247/1919; 6. Economia rațională Ed. II Nr. 4547/1919. Aceste manuale se pot comanda la Librăria diecezană din Arad și la alte librării.